

4)
HENRICI
OCTAVI REGIS AN-

GLIAE ET FRANCIAE, FI-

dei defensoris, Supremiq;, post Christum
Anglicæ Ecclesiæ capitis, Ad Carolum Cæ-
sarem Augustum, cæterosq; orbis Christia-
ni Monarchas, populumq; Christianum, Epi-
stola, qua Rex facile causas ostendit, et cur
is Vincentiam, ad Concilium falso nomine
generale appellatum, non sit uenturus, et
quàm periculosum sit alijs, qui ueram

Christi doctrinam profitentur,
eo sese conferre.

¶ Additus est et libellus ille, quem superio-
ri Anno, Rex sereniss. vniuersiq; Bry-
tanniæ procures, de Mantuanen-
si Concilio adiderunt.

¶ Fruere lector, et ueritati iam postliminio
redeunti, obuiam procedito, præ-
sentem amplectere, ample-
xamq; exosculare.

HEN
gra
C

lucen
mult
obre
uerin
nus
cuius
conc
bus f
tur

HENRICVS OCTAVVS DEI

gratia, Rex Angliæ & Franciæ, &c.

Cæsari, Regibus, populoq; Chris-

tiano, Salutem et Cons-

cordiam.

VMNON ita pri-
dem Libellus no-
stro, & omniū sub-
ditorum nostrorū
nomine scriptus in
lucem prodierit, qui & abunde
multas causas contineret, quam-
obrem Concilium illud repudia-
uerimus, quod pontifex Roma-
nus abusus, prætextu surreptitiæ
cuiusdam authoritatis, nec à deo
concessæ, nec diutius à principi-
bus ferendæ, primo Mantuæ fu-
turum simulauit, mox, nullo vbi

A.ii. age-

SERENISS. REGIS

ageretur constituto loco, in Calendas Nouembres distulit, et planè doceret nihil eorum, causam nostram grauare posse, quæ uel in eo hominum in eandem sententiam, aut sectam potius iuratorum confessu, uel in quouis alio per Romani pontificis subdititiam illam authoritatē conuocato Concilio statuerentur, visum nobis necesse nō est, toties nouum protestandi recusandique Concilii laborem subire, quoties Episcopus Romanus, & ii, quorum ingeniis ille ad fraudes sæpe abuti solet, singulari consilio, nouam aliquam illudendi nobis rationem excogitent. Et tamen cum quædam hoc tempore, uel ex loci mutati occasione,

ANGLIAE EPIST.

sione, uel ex alia aliunde causa, nobis in mentem veniant, quae cognita orbi prodesse possunt, videmur nobis rem facere non alienam, ab eo amore, quem fidei, & religioni Christianae debemus, si hac nostra Epistola, ceu auctario quodam priorem sententiam confirmemus. Confirmatam quidem illam volumus, perpetuo interim protestantes, neque cum libellum, à nobis hoc animo aditum, neque hanc praefatiunculam illi ideo praefixam, quòd quisquam Christianorum principum sit, vel qui impensius quàm nos exoptet, publica Christianorum comitia, vel qui libentius ad ea quàm nos, adfuturus sit. Imò nos uehemen-

SERENISS. REGIS

ter etiam atque etiam principes omnes Christianos, potentatus omnes, atque adeo vniuersos populi Christiani ordines, rogatos uolumus, ut sibi persuadeant, nihil æque expetere nos, ac ut tandem nobis detur concilium, quod generale, liberum, ac pium dici possit, quale nos, in illa nostra de Mantuanensi Concilio protestatione, utcunque adumbrauimus. Certè ut nihil maiores nostri sanctius inuenerunt publicis istis Christianorum inter se consultationibus, præsertim adhibitis ad eum, quem par est & modum & finem, ita uix quicquàm est, quod reipubli. Christianæ, fidei, religioni maius periculum creet,

maio-

ANGLIAE EPIST.

maiores cladem adferat, quam
 generalia Concilia, si quis illis ad-
 questum, ad commoda, ad erro-
 res abutatur. Generalia appellantur,
 ac uel ipso nomine satis nos
 admonent, omnes in uniuersum
 Christianos, qui de dogmate ali-
 quo inter se dissentiunt, hic aper-
 tē, liberē, impunē, sententiam su-
 am proferre posse. Nimirum,
 cum quę in generali Concilio de-
 cernuntur, ex æquo ad omnes,
 quorum consensu fiunt, pertine-
 ant, ac spectent, par est, ut quis-
 que, quę sentiat, intrepidē pro-
 nuntiet. Dubio procul nos non
 putamus id Concilium generale
 dici debere, ubi solum audiuntur
 ii, qui perpetuò decreuerint, per o-

A.iiii. mnia

SERENISS. REGIS

omnia pontificis partes fouere, ac
in huius castris vel contra sacras
litteras signa ferre. Generale Con-
cilium nec est, nec dici potest, ubi
idem & solum aduocati & aduer-
sarii, idem & rei & iudices sunt.
Imo contra ius naturæ est, uel ut
nos patiamur in nosmet legem
tam iniquam sanciri, uel ut præ-
sidiis omnibus nos destitui sinamus,
nullumque perfugium, ad
quod grauissimis iniuriis affecti,
curramus, nobis relictum esse, ue-
limus. Pontifex & sui, nobis valde
inimici sunt, libenter & nos & re-
gnum nostrum perditum uellent,
id quod multis argumentis & no-
bis & ipsi adeo orbi declararunt,
& nos non naturæ iudicium uiola-
mus,

ANGLIAE EPIST.

mus, si istis de nobis iudicandi potestatem faciamus? Honos illius, superstitione, vi, & dolo malo quasitus, potestas illius, per religionis prætextum, contra religionem & sacras literas erecta, primatus illius, per orbis ignorantiam, per pontificum ambitionem, & non intellecta sacrae scripturae loca, constitutus, quæ omnia discussis errorum nebulis; non solum apud nos cecidere, uerum etiam apud omnes breui casura uidebantur, nonne restituentur omnia, non redibit honos, non faceffet regibus negotium potestas, limitum nescia, non sibi omnia uendicabit primatus, si ille iudex causam uel optimam nobis suo arbitratu
cri-

SERENISS. REGIS

eripere possit & debeat ? nã ille
quidem uel talpa cecior est , qui
non apertè uideat , quem litis no-
stræ finem sperare nos necesse sit,
si hostis tantus sententiam de no-
bis ferat ? Imò si quando fieri po-
test, Concilium uolumus , ubi a-
liqua spes sit, ea restitutum iri, quæ
iam diu deprauata, religionis chri-
stianæ penè interitum minantur.
Atqui, vt huiusmodi Concilium
omnibus uotis expetimus, omni-
bus omnium precibus a deo Opt.
Max. ambiendum putamus , ita
rursus nostri officii arbitramur ef-
se , diligenter cauere , & ne cui-
quàm subditorum nostrorum hæ
Pontificum artes fraudi sint, & cæ-
teros quoque principes Christia-
nos

ANGLIAE EPIST.

nos etiam atque etiam admonere,
ne Pontifex regum autoritate ad
extirpandas crescentis Euangelii
radices , ad principum turbanda
iura, ad regum imminuendam au-
thoritatem , maiestatemque læ-
dendam abuti possit . Nos non
dubitamus , quin lector non ini-
quus, facilè sit ea probaturus, quæ
in sequenti hoc libello , a nobis
scribuntur, non tam purgandi no-
stri causa, quàm ut hinc orbis in-
telligat, & uarias papistarum frau-
des, & quantopere nos religionis
controuersias tandem aliquan-
do sublatas esse cupimus . Quæ
de Mantua illic dicta sunt , de
Vincentia haud dubiè dici pos-
sunt . Conueniunt penè omnia.
Neque

SERENISS. REGIS

Neque credibile est, plures Vincentiæ futuros, qui de fidei negotiis consultant, quàm Mantuæ superiori anno fuerint. Meritò sanè deluditur, qui bis deceptus, bis perfidia falsus, tertio se deludendum tradit. Si qui antea Mantuam properabant, medioque itinere peractò, frustra se in uiam dedisse postea intellexerint, non existimamus tam esse stultos eos, ut semel frustra suscepto tanto itinere, rursus deridendi peregre proficiscantur. Tempus quoque & rerum status, eiusmodi est, ut religionis negotium uerius nunc uexari, quàm commodè tractari possit. Nimirum cum orbis penè uniuersus sic bellorum tumultibus

ANGLIAE EPIST,

bus æstuet, sic turcicis apparatus
molesteretur, poterit ne quisquàm
tam religioni inimicus esse, ut hoc
tempus Conciliis commodè ce-
lebrandis idoneum putet? Certè
nostras cum Episcop. Romano,
controuerfias, multò multòque
grauiores uideri par est, quàm vt
uel hoc turbulentissimo tempore
executi debeant, uel ut procurato-
ribus, etiam si tempus pacatissi-
mum esset, sine magno nostro pe-
riculo committi possint. Quid a-
lii principes facturi sint, non satis-
scimus, uerum nos neque regnum
nostrum hoc tempore desere-
mus, neque causam nostram, in
qua totius regni nostri salus uerti-
tur, cuiquàm, praterquàm nobis
ipsis,

SERENISS. REGIS

ipsis, credemus. Imò nisi alius æquior iudex detur, commodiorq; tractandi causam nostram locus, etiam si cætera adsint omnia, de quibus nunc conquerimur, nos ad huiusmodi Concilium, nunquam accedemus. Nunquam litis vestræ arbitrum eum constituemus, qui causa non dum audita, contra nos non multis abhinc annis sententiam tulit. Volumus, dogmata quæ profitemur, rite examinari, excuti, ac ad sacras literas, uelut ad lydium lapidem adduci. Inconcussa antiquari, incognita opprimi, uera conculcari, non finemus, non patiemur, non feremus. Quin, ut nullum iota CHRISTI doctrinæ non modis

ANGLIAE EPIST.

dis omnibus, uel cum uita & regni nostri periculò tutemur & defendamus, ita nihil est, quod hanc doctrinam oppugnet, obscuretur, quin cum eo nos perpetuum bellum geramus. Veteres omnes omnium paparum traditiones, quæ uel illius tyrannidem adiuuant, uel superbiæ cristas attollunt, ut apud nos in æternum abrogatas esse uoluimus, ita, si CHRISTI Opt. Max. gratia nos nō destituat, perpetuo, nè nouæ nostro consensu constituatur, quæ nos uel regnum nostrum ligent, etiam atque etiam cauebimus. Quod si qui sunt, quos sua cecitas nimium nō delectet, nihil dubium est, quin istos ratio, etiam si Christi gratia
corum

SERENISS. REGIS

eorum pectora non dum intrarit,
facile doceat, quam non estiman-
da sit huius autoritas, vtpotè
quam illustri quodam exemplo
Federicus Dux Mantuæ, iure op-
timo locum Concilio designa-
tum pontifici pernegans, tantum
non labefactavit. Nam si ex ani-
mo cogitavit Pontifex, Mantuæ
Concilium celebrare, ac de iure
diuino ius habet vocandi princi-
pes quo volet, cur quoque ius non
habeat, quem velit locum delige-
re? Mantuam delegit Pontifex,
Dux ab hac eum arcet. Si Paulus
tantam habet auctoritatem, quan-
tam sibi vendicat, cur Federicum
cogere non potuit, ut apud se con-
cilium agi pateretur? Dux non pas-
sus

ANGLIAE EPIST.

fuisse est, imò cum prohibuerit, quid
 est, quod hic cessent dirarum ful-
 mina? Cur hunc non coercuit?
 Cur plenitudo potestatis hic ua-
 cua est? An non frustra uocat, si
 cum uocati uenerint, ab eo loco
 excludantur, ad quem is vocari?
 An non poterunt reges uideri sibi
 iure optimo non uenire debere, si
 Dux Mantuæ iure locum negare
 potest, quem pontifex delegerit?
 Si ceteri principes ad hunc mo-
 dum eum tractent, quis tandem
 locus concilio relinquetur? Rur-
 sus, si hanc vocandi potestatem
 principes illi largiuntur, an non ea
 omnia concedant illi necesse est,
 sine quibus ius illud suum exer-

B cere

SERENISS. REGIS

cere non potest? An uocabit, nec
locum, quo uocet, reperire cum
finetis? Certè non solet ciuitatem
aliquam suam, concilii celebran-
di sedem constituere. Homo pius
tam est in ceteros fidus & amicus,
vt principes domi suæ hospitio
excipere, non ita frequenter con-
suescat. Et vt ad ciuitatem aliquam
ditioni suæ subiectam nos uocet,
nos ne tutò intra tanti hostis mœ-
nia uersabimur? Illic ne excutien-
dæ religioni, an propulsandis infi-
diis, dogmatibus ne defendendis,
an seruandæ uitæ operam dare nos
præstiterit? Ergo uel hoc uno fa-
cto pontifex declarat, in loca alic-
no imperio subiecta, nihil sibi iuris
este,

ANGLIAE EPIST.

esse, & proinde si deinceps in his
concilium promittit, id pollicetur,
quod in aliena fide situm est præ-
stare, & ita nos rursus fallere po-
test. Sin ad se uocet, hospitis men-
sam metuimus, esurire melius,
quàm hinc saturos discedere. At-
qui repertus est, inquiunt, locus,
anxiè posthac alium ne quærite.
Quasi quod Mantuæ accidebat,
Vincentiæ quoque accidere non
possit, quasi que credibile sit Vene-
tos, tanta prudentia uiros, non id
uidere, non id metuere, quod pru-
dentissimus Dux Mantuæ metu-
isse videtur. Certè cum cogita-
mus, quo in loco res Venerorum
hodie sint, nobis uix fit uerisimile,

SERENISS. REGIS

eos uel Vincentiam suam tot exteris nationibus, sine magno illie relicto praesidio credituros, uel in tantis sumptibus, praesidium ibi alere uelle. Et ut alant, an non Paulus ipse fatetur, rem mali exempli esse, armatum Concilium habere? Ut ut erit, uos etiam atque etiam rogatos uolumus, ne grauemini ea legere, quae superiori anno de Mantuanensi Synodo scripsimus. Nihil enim dubitamus, quin pro uestra aequitate facile à nobis contra horum insidias stabitis, iudicaturi, nisi fallimur, nos in hoc negotio, neque nimium affectibus indulgisse, neque sine grauissimis ac iustissimis causis horum concilia, censuras,

ANGLIAE EPIST.

censuras, decreta recusasse. Om-
nibus ut hæc nostra probemus, ne
laborandum quidem nobis duxi-
mus. Si, quæ non inique a nobis
scribuntur, æquis lectoribus pla-
ceant, satis est. Iniquorum ho-
minum calumniæ nos, uel nihil,
uel non ita multum commoue-
bunt. Quod si quid in pontificis
fraudes acerbius a nobis dictum est,
uitiorum odio, non nostræ in eum
maleuolentiæ imputate. Imò ut
ille & sui intelligant nos cum eorū
uitiis, non cum illis bellum gere-
re: precamur, & ut deus aliquando
eorum oculos aperiat, cordis du-
ritiem emolliat, & ut tandem illi
nobiscum æternam æterni dei glo-
riam,

SERENISS. REGIS
riam, posthabita sua, illustrare stu-
deant. Vale Cæsar Auguste.
Valete Monarchæ Christiani or-
bis Columnæ, & tu popule, quis-
quis es, qui Christi Euangelium
illustratum cupis. Vale.

Datum Londini, ex Palatio no-
stro, apud V Vestmonasterium,
sexto Idus Apriles, Anno
Regni nostri,

XXIX

LONDINI IN AEDIBVS

THOMAS BERTHE

LETI REGII IMP

PRES

SORIS, EXCVS.

ANNO. M. D. XXXVIII.

CVM PRIVILEGIO.

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON
FROM THE FIRST SETTLEMENT
TO THE PRESENT TIME
BY
JOHN M. B. B. B.
PUBLISHED BY
J. B. B. B.